

Kristin Halvorsen leder CICERO.
(Foto: Aleksander Nordahl)

- Kraftfôrproteiner kan brukes som menneskemat

Proteinene som brukes i kraftfôr, kunne i stor grad blitt brukt som menneskemat, sier Kristin Halvorsen.

Anders Furuset

Publisert: 18.11.2015 05:00 Oppdatert: 17.11.2015 15:50

Den tidligere SV-politikeren er nå administrerende direktør i klimaforskningsinstituttet Cicero. Under konferansen Klimamarin i Trondheim, ga hun blant annet en oppdatering på klimatoppmøtet i Paris som begynner senere denne måneden.

Halvorsen mener at sjømatnæringen har en "kjempemulighet" i skiftet mot et lavutslippssamfunn.

- Men det kommer til å være utrolig avgjørende at den blir så bærekraftig som mulig. Det er særlig to utfordringer, fôr og transport, sa Halvorsen.

Selv om oppdrettsfisk utnytter fôret bedre enn andre husdyr, må en huske hva de spiser.

- Drøvtyggere, som sau og storfe, er den eneste muligheten vi har til konvertere gress til menneskemat. Gress vil vi uansett ikke spise. Samtidig er kraftfôrproteiner noe som kunne blitt brukt direkte til menneskemat, sa hun.

Soya

Innslaget av soya i norsk laksefôr har økt og er nå den største proteinkilden i fôret. Alle norske fôrprodusentene kjøper soya fra områder som har vært i produksjon så lenge at CO₂-utslippene som følge av avskogning ikke regnes med i klimaregnskapet.

- Soya og avskogning knyttet til soya er en stor utfordring. Selv om ikke akkurat den soyaen en bruker til fiskeoppdrett bidrar til avskogning, så bidrar det til å holde etterspørselen av soya oppe, sa Halvorsen.

Transport

Den andre store miljømessige utfordringen i sjømatbransjen er transport.

- Laks blir fraktet med fly verden rundt, sa Halvorsen.

Transport er svært internasjonale operasjoner, og ikke en del av Paris-forhandlingene.

- Men en dag kan de bli innført en karbonskatt. Når, og om det skjer, vet ingen -- men endringer kan skje raskt, sier Halvorsen til IntraFish.

Mer optimistisk nå

Halvorsen sier at "alle" venter en ny klimaavtale i Paris, men at avtalen ikke vil være god nok til å forhindre en global temperaturøkning på mindre enn 2 grader. Generelt har hun imidlertid blitt mer positiv.

- Jeg er mer optimistisk nå enn da jeg var politiker selv. Mange bransjer forholder seg mer naturlige til klimaendringer og politiske endringer enn før.

I Paris kommer 155 land med anslag med hvor mye de kan kutte utslippene sine med.

- Det blir en bottom-up-avtale, og ikke en top-down som vi så i Kyoto. Det gjør at forpliktelsene blir langt sterkere forankret, sa Halvorsen.

Ansatte Eriksen som mobiltelefonbærer

Halvorsen tror at klimaendringer gjør at næringslivet må forberede seg på raske og store endringer som kan synes upopulære til å begynne med.

- Det klimaforskere elsker mest, er å minne om røykeloven. Da den kom, trodde vi at alle brune sjapper ville gå konkurs. Vi så store endringer på kort tid og har forandret hvordan en tenker rundt det, sa Halvorsen.

Hun tror også på rask endring i teknologi.

- Det har vi blant annet sett på mobiltelefoner. I 1989 ansatte vi i SV Thor Gjermund Eriksen, som nå er NRK-sjef, for å bære mobiltelefonen til partileder Erik Solheim i valgkampen. Det var et bilbatteri med et rør, og veide over 12 kilo. Batteriteknologien har utviklet seg i en rasende fart, og endret livene våre, sa hun.

- Derfor tror jeg vi må belage oss på raske skifter fremover, mye raskere enn vi har vært forberedt på. De som ikke henger med, kan for eksempel bli stående der med fiskemerder med for store karbonavtrykk.

- Kommer til å bli verre

Ellen Hambro, direktør i Mijødirektoratet, tror at vi går tøffere tider i møte.

- Klimaendringene er her allerede, og de kommer dessverre til å bli verre, sa Hambro.

For marin sektor vil det blant annet føre til endring i fiskebestandene, samt mer ekstremvær.

- Det er ikke så enkelt som at fiskebestander flytter seg nordover. Vi vil se mer springflom, og mer ekstremvær.

Mer nedbør vil også føre til mer utslipp av jord og næringssalter i kystnære områder, med de endringene det fører med seg.

Får konsekvenser for alle

For at det norske samfunnet skal få et utslipp på nivå med snittet i et globalt lavutslippssamfunn i 2050, må utslippene reduseres rundt 90 prosent.

- Vi må ned fra et nivå i dag på rundt 10,5 tonn co2-ekvivalenter per innbygger i året, til 1 tonn innen 2050, sa Hambro.

- Klimaendringene er her, de blir verre og vil gi store konsekvenser for oss alle, også sjømatnæringen. Vi må jobbe på spreng for å få utslippene ned, det må dere også være med på, sa hun til forsamlingen.